

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv. Specvlvm
Ecclesiasticorvm, Ac Religiosorvm.**

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. 3. De versiculo, Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47105](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47105)

plurimi, quorum sententiæ subscribere in præsen-
tia magis pium, & excitandæ deuotioni opportu-
num videtur. Scio alios contra sentire, & loqui, &
in hac materia vt in alijs plerisque esse Doctorum
inter se pugnam: ego in ea, dum adhuc res est sub
dubio, illa sequor, & amo, quæ magis fauent pietati.

Quod si in eam opinionem te non inclinât ea
virorum magnorum authoritas: fortè adducet v-
berimus ab illa confessione prouentus.

Narrat Cæsarius Petrum religiosum adhuc iu-
uenem & in primo ætatis æstu, dum Villariensi
Abbati Missæ ministraret, & confessionis generalis
formam decurrisset, absolutionemque excepisset,
audisse hanc è cælo vocem, & hoc oraculum Dei
miserantis. *Dimissa sunt peccata tua.*

Potuit equidem non diffiteor, accessisse dolor
aliquis pœnitentis animæ, qui maculas illas elueret;
at etiam potuit non accessisse, & vni confessioni
vim eam omnem reliquisse.

§. 3.

*De Versiculo: Gloria Patri, & Filio, &
Spiritu Sancto.*

DE hoc versiculo, vna, alterave succurrit quæ-
stio, quis nimirum illius author, & quæ ra-
tio institutionis.

De authore non conuenit inter antiquos. Al-

Y y 2

cuinus,

L. de diu. cuius, & Durandus credunt versiculum illum à
 Offic. l. 4. D. Hieronymo compositum.
 ration. c.

5. Hugo de S. Victore censet editum à Concilio
 L. 2. de Nicæno, & toto Oriente, Occidente, & Africa dif-
 diui. offic. fusum.
 c. 11.

Referunt alij ad tempora Constantij Imperato-
 ris Ariani, sub quo vigeat ea hæresis, quæ & Filio,
 & Spiritui Sancto Diuinitatem per summum ne-
 fas adimebat: aiebatque Filium cum Patre esse qui-
 dem *ὁμοιούσιον*, id est similis substantiæ, non autem
ὁμοούσιον, hoc est eiusdem. Ita tum temporis orbis
 vniuersus ferè in duas sectas discessit. Vna Ariano-
 rum fuit, altera Catholicorum. Vt hi fidem suam
 proderent, ad calcem singulorum Psalmorum ad-
 debant solemne illud, & diuinum acroama; *Gloria
 Patri, & Filio: & Spiritui Sancto.*

Contra vero Ariani, vt perfidiam suam testaren-
 tur, addere soliti *gloria Patri per Filium in Spiritu
 Sancto*. Ita Ariano more, id est hæreticè, & perfidè.
 Eadem quoque veræ fidei, formæque corruptela in
 baptismi formam euasit. Catholici enim dicebant.
*Ego te baptiso in nomine Patris, & Filij, & Spiritus
 Sancti*. Ariani contra. *Ego te baptiso in nomine Pa-
 tris per Filium in Spiritu Sancto*. Quam formam

L. 2. Col- etiam miraculo damnarunt superi. Vt enim refert
 lect. circa Theodorus Lector cum Deuterius Episcopus Aria-
 Annum nus, baptisare vellet quendam, cui nomen erat *Bar-
 500. bas*

bas, spretaque forma Catholica, erupisset in eas voces: *In nomine Patris per Filium in Spiritu Sancto*; derepentè è manibus, ex oculis euanuit aqua baptismo parata, & infusa. Diceres aquæ elementum, quamuis expers sensus, ac vitæ sensisse tamen formam hæreticam, eamque damnasse. Adeo non superis modo, & hominibus ea fuit odiosa, sed & ipsi aquæ elemento inuisa, quod tantæ impietati, impuroque lauacro subseruire recusauit.

Hoc miraculum vbi sensit, viditque *Barbas*, adhuc Catechumenus, ab impijs Arii castris, ad Catholicos transfijt, miraculum vulgavit, & sacro ritu, formaque Ecclesiæ consueta baptismo probè tinctus. Sed ab illo redeo ad sacrum illud epinicium. *Gloria Patri, & Filio: & Spiritui Sancto*. Inuenitur etiam illud in Liturgijs D. Iacobi, & D. Marci; ex quibus liquido constat, iam inde ab Apostolis vsurpatum, cum aliquo tamen discrimine: nam apud Iacobum dicitur *Gloria Patri, & Filio: & Spiritui Sancto nunc, & semper in secula*.

Statutum deinde à Concilio Romano sub Da-^{Anno}maso Papa, vt ille ipse versiculus ad calcem singu-^{382.}lorum Psalmorum pro coronide adderetur. Vtque in eo legas, quis fuerit sensus antiquitatis, quæ Maiorum nostrorum pietas ac religio; noueris inualuisse quondam inter Monachos illam consuetudinem; vt ille ipse versiculus esset pro forma salutationis.

358 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
lutationis. Si enim alter alteri de via occurrisset, di-
cere solitus. *Ora Pater*, tum ille quasi dicto audiens,
subijcere: *Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto*;
quem orandi, salutandi que ritum vt probarunt vel
maximè superi, ita & inferi improbarunt.

C. 119. Narrat Sophronius in Prato spirituali, Dæmo-
nem olim in habitu Monachi sese Eusebio Abba-
ti exhibuisse. Hic eum è veste Monachum credens,
de more dixit illi: *ora Pater*. Tum malus genius
vt parere videretur, nescio quid insulsum submur-
murans, & maledico dente mandens, ad extremum
adiecit illud, *sicut erat in principio, & nunc, & sem-*
per. Cui Eusebius proposititenax, pij que instituti
retinens, illicò præposuit illud, quod præposuisse
iam oportuerat. *Gloria Patri, & Filio, & Spiritui*
Sancto. Non tulit eas voces infelix Dæmon, diceres
ijs quasi fulmine percuti, & in tartara adigi, ita e-
nim subito ex oculis abiit.

Sed hæctenus de authore, insita que ei versiculo
religione; rationem, causam que institutionis ver-
bulo subnectamus. Hæc inter alias prima, prin-
cipis que fuit, vt esset quasi publica, ac solemnis pro-
fessio fidei nostræ, & veluti tessera, qua Catholici
ab hæreticis discerni possent. Videbant enim maio-
res nostri pro indita sibi à Deo luce, lapsu temporis,
& sæculorum fore, vt contra hoc Sanctissimæ Tri-
nitatis mysterium, tanquam caput, arcem que reli-
gionis

gionis nostræ, enascerentur variæ hæreses, quasi totidem Hydræ, & immania monstra, quæ vt præscinderent, extulerunt augustum illud diuinæ Triadepiniciam. *Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.*

§. 4.

*De sacris illis vocibus Kyrie eleison,
Christe eleison.*

AB introitu Missæ, & cornu Epistolæ deflectit Sacerdos ad medium altaris, ibique stans & in cælum erectus emittit illas supplicis animi voces, *Kyrie eleison*, quas enim potius? pro se, pro populo orator ascendit, vt redeat exorator, à diuina misericordia initium ducit: ab illa quippe omnis boni principium.

De hac oratione suboritur primum quæstio, quis illius author? tum cur Græca lingua? cur eo numero? tum denique quæ illius vis, vt benigna in nos, & prona sit superum, Dei que inclinatio?

Durandus censet solemnnes illas voces *Kyrie eleison* inuentas esse, & Missæ insertas à D. Gregorio: ex vero tamen nec eas inuenit, nec instituit: sed cum lapsu temporis, ac pietatis in dissuetudinem abiissent, pro cura Pastoralis reuocauit, & fortè vt nouies diceretur pro sua pietate decreuit. L. 4. c. 12.

Sotus existimat eam supplicationem à S. Siluestro à Græcis sumptam, & ad Latinos translata. L. 4. sent. d. 13. q. 2. ar. 4.

Verius